

FÓRUM ARCHIVÁROV

ROČ. IV.
Č. 10

Vianoce
93'

94
94

Fórum archivárov završuje ďalší, štvrtý ročník svojej existencie. Od októbra 1990 pripravila redakcia v Slovenskom národnom archíve doposiaľ 32 čísiel bulletinu Spoločnosti slovenských archivárov. Podarilo sa nám udržať jeho periodicitu aj zvýšiť náklad tak, že sa dnes dostáva do rúk takmer všetkým členom Spoločnosti, archívom, aj niektorým ďalším inštitúciám príbuzného charakteru. Cítime podlžnosť voči čitateľom predovšetkým v obsahovej stránke bulletinu. Mal by byť obsažnejší, pestrejší, informačne sýtejší. Nemienime hľadať výhovorky, ale nech nám je dovolené pripomenúť, že nám chýba širší okruh prispievateľov. Akosi sa nám nedarí podnieť a vyburcovať ľudí z apatie, či nebudaj letargie. Je ona symptómom archivárskej povahy, alebo iba symptómom doby? Nevieme. Dalo by sa to azda pochopiť, keby šlo o dobu pred novembrom 1989. Ale veď v prvých dňoch a mesiacoch po novembri 1989 boli sme plní nadšenia nad zmenou pomerov. Z tmy, ktorá trvala desaťročia sme vkročili do svetla, výstižnejšie azda do brieždenia. Je síce pravda, že toto svitanie je pomalé a pridlho trvá, azda aj preto, že sme si príliš zvykli na tmu a jasné svetlo viacerým kalí zrak.

Azda aj v našom archívnom prostredí, v ktorom viacerí prežívame podstatnú časť svojho života, sme pozabudli aj na to, čo sme vedeli už pred niekoľkými desaťročiami. Sme archivári a historici alebo skladníci, baliči, nosiči a vyhľadávači a iní posluhovači kohokoľvek. Treba sa nám zamyslieť nad tým, ako ďalej v archívoch. Nazdávame sa, že archivár-praktik v archívnej práci s teoretickými ambíciami, plne pochopí potrebu podstatných systémových zmien. Alebo sa necháme odradiť niekoľkými "konzervami", ktorých zmysel života spočíva v téze: len nech sa nič nehýbe, pokiaľ je nám dobre.

Príspevky v prvých číslach FA naznačovali šancu prebudit archivárov ospalých z prostredia archívnych skladov, nekonečných školení a schôdzovaní. Toto prebúdzanie sa v ostatných mesiacoch akosi narušilo, všade počuť iba zívanie, ako pulzovanie normálneho, plnohodnotného života.

Práve preto si dnes, v období očakávania príchodu veľkého sviatku, prajeme aspoň to, aby sme neprepadli skepse a úzkosti, aby nás nekvárila spupnosť, arogancia a hlúposť (ktoré vo verejnosti dnes prekvitajú). Buďme schopní prejavit pokoru, dobrotu a lásku, ktorú všetkým želá

Nadchádza obdobie konca roka prežitého a začiatok roka nového. Pomaly prichádzame k méte, ktorú ľudia stanovili v roku 190 pred narodením Krista ako konvenčnú hranicu ročného cyklu, podivuhodne sa pritom neopierajúc o cyklus prírodný či astronomický.

Je to tiež čas, kedy ľudia oddávna vyslovujú mnoho želaní smerujúcich k sebe, ale najmä k iným ľuďom - blízkym a bližším. Každý rok, v zhode s nezvratnosťou času, sa táto zvláštna situácia zopakuje a navzdory všetkej skepse, ktorá sa s ubiehajúcimi rokmi vkráda do našich myslí, je to aj čas nádeje, dobrých predsavzatí a želaní.

Archívne pramene - toto viacmenej verné svedectvo doby - zachytávajú aj rôzne formy vinšov a želaní, ktoré ľudia vyslovovali a aj napísali v čase, keď sa "prelamoval rok".

Vybrali sme jeden taký dobový novoročný vinš, ktorý napísal Jozef Cupra z Liptovskej Teplej a adresoval ho Ondrejovi Uličnému, "mešťanovi a výbornému zlatníkovi", ktorý mal svoj dom a iste aj zlatnícku dielňu "na Vrbici - Huštáku", pri Liptovskom Mikuláši na prelome rokov 1869-1870. Keď prehlíadneme nevypelost' verša a dobové výrazové prostriedky, musíme s rešpektom hodnotiť skutočnosť, že príslušníci tzv. stredných vrstiev mali ambíciu a vedeli výtvarne i písomne vlastnou rukou skomponovať v rodnom jazyku svoj novoročný pozdrav priateľovi.

Preto radi odcitujeme z rukopisu remeselníka zo severného Slovenska:

Ruka Božská Vás voď ve všech Vašich krokách
Nech Vám kvitne život šťastne v dlhých rokách.
Aby ste dožili, aj národ náš, šťastný,
Nepřítele jeho by zůstali blázni.
Dejž to Bůh! By už raz dožili sme svého
Práva a Pokoja ve vlasti, dobrého.

Triobčinnému a mému uprjinnému Prijeli
 Panu Panu Ondrejovi Ullicny!

Sláva Vám uprjinni méne wdacny Prijeli!
 Takto snád wólajú Vám wšetyj Ctiteli;
 Učomto nowem Roku, kiterjžo dnés nastal,
 Dejž to Buh stwbné, by Vám štány powstal;
 Byj še jak we šdráwj tak i w Páčeknání
 Žili wšem rádotné, we wšem počynání;
 Byj sa Vám dáwili wseckyj Wasé práce,
 Spriatelstwem swym žili wšej najwaxej Láse;
 Byj Vám kwjžli dnosi špwoša štubého,
 Prijwali w swetě čo najwiae Dobrieho;
 Takto ostáwieny Rodyně k rádoti
 W šej najwaxšej Učě, we wélkej wápnosti;
 Šwcom Vám wínsuju, a prijtom Lás prijim;
 Šwodkwdě že mna, neb Was aj wšom nojym;
 Šm šájnym Ctitelom, k'čru opráwdiwym.
 Také byj priatelom, wěrnym, wdacnym, milym;
 Š. proto ž důwěrou k Vám!

Ak prosím židovskou k táim písem uctíwé,
 A prosím aj Bóha! Abj milostiwé
 Ráčil Wás chrániť, w swité wšeho zlého,
 Dal Wám prešjwať, čo najwíac Dobrého;
 Pecha. Píšťka. Wás wíod, we wšech Wásjich krítkach,
 Nech Wám k wíťne žjwot, štánné w dlhých wétkach,
 Abj šté Dožili aj Náród náš, štánnj!
 Nepríateľe jeho, bj zústali; Blážíri;
 Dejs to Bih! Bj wí ráj Dožili sme swého,
 Práwa a Pokoja; we wlásti; Dobrého.

Zústawan Wás Píbel a priatel
 Joseph Guppa w:
 w Těplej.

Těplej:

Wělečenému a mēmowu prjonnému Prjatel
 Panu Panu Andrejowi Wlčinskj!
 Měšťanu a křjžbornému Zlatjžkowi

w

Sv. Mikulášj
 na Wólčj: Štátnjku

Spoločnosť slovenských archivárov

Vážené kolegyně, kolegovia,

počet členov našej Spoločnosti sa od apríla 1990 rozrástol na 205 členov. Uverejňujeme menoslov všetkých členov Spoločnosti, aby sme sa poznali navzájom aj podľa mena a pracoviska. Blíži sa záver štvorročného funkčného obdobia výboru Spoločnosti slovenských archivárov, domnievame sa, že menoslov členov Vám napomôže pri výbere nových kandidátov. V prípade, že nájdete chybu alebo nezrovnalosť v zozname, upozornite nás na to, budeme Vám povďační a už vopred ďakujeme.

Z o z n a m členov SSA

Adam Alexander, ŠOKA Zvolen
 Adamová Mária, ŠOKA Lučenec
 Babušíková Tatiana, Archív Múzea SNP
 Balážová Jarmila, ŠOKA Považská Bystrica
 Balogh Adam, ŠOBA Bratislava
 Balogová Júlia, ŠOBA Levoča
 Bányiová Edita, ŠOKA Nitra
 Baňasová Blanka, ŠOKA Prešov
 Bartl Július, PhDr., CSc., Pedagogická fakulta UK Bratislava
 Barusová Ružena, ŠOBA Banská Bystrica
 Bekeová Magdaléna, ŠOKA Komárno
 Beňko Ján, PhDr., CSc., OA MV SR
 Beseová Gabriela, ŠOKA Komárno
 Bodnárová Miloslava, PhDr. CSc., ŠOBA Prešov
 Bokes František, PhDr., SNA
 Botková Jana, ŠOKA Košice
 Brnáková Jolana, ŠÚBA
 Bukovszky Ladislav, ŠOKA Galanta
 Buzinkayová Anna, PhDr., Archív hl. mesta SR Bratislavy
 Czocherová Etela, ŠOKA Liptovský Mikuláš
 Čelko Mikuláš, ŠOKA Žiar n/Hronom
 Demková Júlia, ŠOKA Humenné
 Dicová Mária, ŠOKA Stará Ľubovňa
 Dobříková Mária, prom. hist., Archív Múzea SNP

Drábiková Mária, ŠOKA Košice
Drahošová Šarlota, ŠOBA Nitra
Dubovský Ján, PhDr., ŠOKA Bratislava-vidiek
Ducková Eva, ŠOKA Humenné
Duchajová Táňa, ŠOKA Martin
Dunajská Anna, PhDr., ŠOKA Trnava
Dutka Juraj, Ing., ŠOBA
Dvorský Peter, ŠOKA Liptovský Mikuláš
Ďurdík Tibor, ŠOKA Veľký Krtíš
Féderová Terézia, ŠOBA Nitra
Gáboczká Zuzana, ŠOKA Trebišov
Gábrisová Eva, PhDr., ŠOKA Nové Zámky
Gálová Margita, ŠOKA Galanta
Gerčicová Daniela, ŠOBA Bytča
Ginterová Justína, PhDr.
Graus Igor, ŠOKA Banská Bystrica
Hajduová Mária, ŠOKA Košice
Hanus Jozef, Ing. CSc., SNA
Harantová Jana, PhDr., ŠOBA Bytča
Havlinová Mária, ŠOBA Košice
Heiszová Marta, ŠOKA Nové Zámky
Hlaváčová Danica, ŠOKA Trenčín
Hološova Alžbeta, PhDr.
Holúbková Marta, ŠOKA Trenčín
Horváth Vladimír, PhDr., Archív hl. mesta SR Bratislavy
Horváthová Viera, ŠOKA Banská Bystrica
Hranková Anna, ŠOBA Bytča
Hrtánková Františka, ŠOBA Bytča
Hrtánková Valéria, Slovenská národná galéria
Hrubá Libuša, SNA
Hudáková Hedviga, PhDr., Archív hl. mesta SR Bratislavy
Hudecová Antónia, ŠOKA Čadca
Chabanová Jana, ŠOKA Žilina
Chalupecký Ivan, PhDr., ŠOBA Levoča
Chovancová Mária, ŠOKA Galanta
Churý Slavko, PhDr., ŠOBA Bytča
Jackaničová Daniela, Mgr., ŠOKA Vranov nad Topľou
Jakab Zoltán, ŠOBA
Jakubičková Eva, ŠOBA Bytča
Janíčková Eva, ŠOKA Banská Bystrica
Jurčo Peter, prom. psych., Ministerstvo školstva a vedy
Kačkovičová Mária, SNA

Kadlečíková Melánia, ŠOBA Nitra
 Kalnovičová Marta, ŠOBA
 Kamasová Marta, PhDr., ŠOKA Veľký Krtíš
 Kamencová Lydia, prom. hist., Ústredný archív SAV
 Kamenská Darina, ŠOKA Veľký Krtíš
 Kapráliková Silvia, SNA
 Kaputa Andrej, prom. hist., ŠOKA Svidník
 Karlík Jozef, PhDr., ŠOKA Trenčín
 Kartous Peter, PhDr. CSc. OA MV SR
 Kasalová Oľga, ŠOKA Komárno
 Kašiarová Elena, ŠOBA
 Katonová Elizaveta, SNA
 Kaufmannová Hermína, ŠOKA Bratislava - vidiek
 Klačka Jozef, PhDr., Ústredný archív SAV
 Kleščinská Zuzana, ŠOBA Košice
 Knecová Miroslava, ZTS Košice
 Koči Oto, PhDr., SNA
 Koledová Eva, SNA
 Kollárová Zuzana, PhDr., ŠOKA Poprad
 Kotlanová Veronika, SNA
 Kováčová Mária, ŠOBA Nitra
 Kováčová Ľubica Mgr., ŠOKA Prešov
 Krajňáková Margita, PhDr., ŠOKA Košice
 Králiková Katarína
 Králiková Veronika, ŠOKA Prešov
 Kríí Jozef, ŠOKA Svidník
 Kupča Jozef, ŠOBA Banská Bystrica
 Kušík Michal, PhDr., CSc.
 Kuzmík Daniel, PhDr., SNA
 Kvasnicová Oľga, PhDr., ŠOKA Topoľčany
 Lakatošová Veronika, prom. hist., ŠOKA Komárno
 Lalková Helena, ŠOKA Považská Bystrica
 Lattová Rajnička, Ing., ŠOKA Banská Bystrica
 Lebovičová, Kamila, ŠOKA Rimavská Sobota
 Liščáková Alžbeta, ŠOBA Levoča
 Madáčová Martina, ŠOKA Poprad
 Magura Peter, SNA
 Magurová Katarína, SNA
 Machajdíkova Elena, PhDr., Archív SNM
 Machavová Jana, ŠOKA Žiar nad Hronom
 Malovcová Božena, ŠOKA Poprad
 Marcinová Daniela, PhDr., Archív hl. mesta SR Bratislava

Marčeková Alexandra, Ústredný archív SAV
Marsina Richard, PhDr., DrSc., HO SAV
Masnicová Janka, ŠOKA MARTIN
Máteová Ľubica, ŠOBA Bratislava
Matúšková Mária, ŠOBA Bytča
Melnikova Marta, PhDr., SNA
Miková Viera, ŠOKA Banská Bystrica
Minjáš Valent, ŠOKA Stará Ľubovňa
Minjáš Miroslav, ŠOKA Senica
Mistriková Mária, CSc., SNA
Mišovič Milan, ŠOBA Bratislava
Molnárová Valéria, ŠOKA Michalovce
Morišová Viera, ŠOKA Trenčín
Mrižová Mária, Mgr., ŠOKA Trnava
Nemcová Zuzana, PhDr., FF UK
Nemček Branislav, Ing., ŠOKA Banská Bystrica
Niczky Egon, PhDr., ŠOKA Košice
Novák Ján, PhDr., RNDr., CSc., ŠOBA
Novák Jozef, PhDr., DrCs., FF UK
Nováková Veronika, PhDr., ŠOKA Galanta
Otruba Štefan, ŠOBA Banská Bystrica
Palko František, PhDr. JUDr., SNA
Palkovič Stanislav, PhDr., ŠOBA Bytča
Péchy Štefan, ŠOBA Levoča
Pellová Daniela, PhDr., ŠOBA Prešov
Petrovič Jozef, ŠOKA Bardejov
Popík Viliam, ŠOKA Humenné
Poprócsiová Katarína, ŠOKA Zvolen
Rákoš Elemír, PhDr., CSc., SNA
Rázgová Ľudmila, Archív Slovenskej televízie
Reiterová Elena, ŠOKA Žiar nad Hronom
Ripková Gabriela, PhDr., OA MV SR
Roháč Juraj, PhDr., FF UK
Rozložníková Virginia, PhDr., ŠOBA Levoča
Rusnák Dárius, JUDr., SNA
Ružička Ladislav, JUDr., ŠOBA Košice
Salátová Darina, ŠOKA Žiar nad Hronom
Sármányová Jana, ŠOBA Bratislava
Savčák Vasiľ, ŠOKA Svidník
Sedláčková Silvia, MZV
Schvarcová Mária, Archív Múzea SNP
Schwartz Jozef, ŠOBA Banská Bystrica

Sikorová Elena, ŠOBA
 Šimanová Danica, ŠOKA Prievidza
 Sinková Beatrix, Oblastné Podunajské múzeum
 Slezáková Božena, SNA
 Sloboda Eliáš, PhDr., OA MV SR
 Sokolovský Leon, PhDr., CSc., FF UK
 Soľaničová Anna, ŠOKA Svidník
 Spiritza Roman, PhDr., Úrad vlády SR
 Spiritza Juraj, PhDr., OA MV SR
 Stieberová Mária, PhDr., CSc., OA MV SR
 Strehársky Jozef, SNA
 Subjaková Marta, SNA
 Suchánková Mária, Slovenská televízia
 Sucharová Ingrid, PhDr., Archív hl. mesta SR Bratislavy
 Surovec Jozef, PhDr., ŠOBA
 Šarmírová Natália, SNA
 Šeregi Jozef, Mgr., Archív hl. mesta SR Bratislavy
 Šimončič Jozef, PhDr.
 Šišková Helena, ŠOKA Topoľčany
 Štanský Peter, ŠOKA Žilina
 Štepková Mária, ŠOBA
 Šulavík Ján, PhDr., Archív hl. mesta SR Bratislavy
 Šutara Jozef, ŠOBA Bytča
 Šuvadová Ľubica, ŠOKA Liptovský Mikuláš
 Švigárová Magdaléna, Filozofická fakulta Univ.Karlovej
 Tesák Peter, ŠOKA Levice
 Tichý Ivan, MZV
 Tököly Miroslav, ŠOKA Nové Zámky
 Tutková Marta, ŠOKA Humenné
 Tyčiaková Hyacinta, ŠOKA Banská Bystrica
 Uličný Ferdinand, PhDr., DrSc., FF Univerzity P.J.Šafárika
 Prešov
 Untermajerová Anna, ŠOBA Nitra
 Urbančok Martin, SNA
 Vajcíková Eva, PhDr., FFUK
 Valková Paulína, ŠOKA Martin
 Verdonová Viera, ŠOBA Prešov
 Viglaš Peter, Archív hl. mesta SR Bratislavy
 Vlček Dalibor, PhDr., CSc., ŠOKA Banská Bystrica
 Vojtechovská Helena, OD - Prior
 Vörösová Mária, ŠOKA Komárno
 Vrabcová Danica, ŠOKA Žiar nad Hronom

Vrabcová Eva, PhDr., SNA
Vrtíková Božena, Slov. plyn.priemysel, š.p.
Wallová Oľívia, Archiv hl. mesta SR Bratislavy
Weinbergerová Mária, PhDr., ŠOBA Bytča
Weissensteinerová Marta, ŠOKA Poprad
Wolfshörndl Vladimír, PhDr., SNA
Zábolyová Margita, ŠOKA Trebišov
Zemene Marián, PhDr., ŠOBA Nitra
Zemeneová Viera, prom. hist., ŠOBA Nitra
Zlejšia Marta, ŠOKA Liptovský Mikuláš
Žadanská Anna, PhDr., ŠOKA Trebišov
Žifčák František, PhDr., ŠOBA Levoča
Žifčáková Agnesa, ŠOBA Levoča
Žudeľ Juraj, PhDr., CSc., Geografický ústav SAV

Āokoj b duši

radost b srdci

úsmeb na tvári

bšetkým Āám i Āášim milým

praĵe

býbor Spoločnosti slovenských archibárov

pf ° 94

